

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.011.03.2019

Pani
Małgorzata Błaszczyk
Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem
Aspergera „Aspi” w Bydgoszczy
ul. Władysława Broniewskiego 1
85-316 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/042 – Realizacja zadań zleczanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Aspergera „Aspi”, ul. Władysława Broniewskiego 1, 85-316 Bydgoszcz ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Błaszczyk, Prezes Stowarzyszenia, od 5 maja 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonanie dotowanych zadań i uzyskanie zakładanych efektów. 2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków.
Okres objęty kontrolą	Od początku 2017 do połowy 2019 oraz okres wcześniejszy, jeżeli obejmował on udział w projekcie lub otrzymanie środków, których rozliczenie nastąpiło w terminie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Karol Gromotka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/95/2019 z 27 czerwca 2019 r. 2. Michał Trempała, główny specjalista kontroli państwowej upoważnienie do kontroli nr LBY/106/2019 z 26 lipca 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-12; 2781)

¹ Dalej: „Stowarzyszenie”.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie zgodnie z zawartymi umowami realizowało zakres rzeczowy dwóch skontrolowanych projektów „Jestem Aspi i lubię to” oraz „Jestem Aspi i dobrze sobie radzę”, zlecone mu i finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁴.

Ustalone dla ww. projektów wskaźniki nakładu nie były przekraczane, a wskaźniki rezultatu wykazano jako uzyskane w odniesieniu do wszystkich beneficjentów biorących udział w ostatnim etapie realizowanych projektów⁵. Nie osiągnięto jednak wskaźnika produktu w całym okresie realizacji projektów, a stwierdzone braki w dokumentacji, a także brak wiarygodności ankiet ewaluacyjnych nie pozwalają na ocenę osiągnięcia zakładanych celów oraz na zweryfikowanie trwałości i jakości efektów działań terapeutycznych.

Stowarzyszenie prawidłowo sfinansowało i rozliczyło koszty kwalifikowalne w ramach objętych kontrolą projektów. Właściwie i w wymaganej wysokości wniesiono wkład własny. Złożone do PFRON sprawozdania sporządzono na podstawie poprawnie prowadzonej ewidencji księgowej. Przy zlecaniu zadań podwykonawcom Stowarzyszenie stosowało się do zasad przyjętych przez PFRON w wytycznych w sprawie kwalifikowalności⁶.

Przedłożona do kontroli dokumentacja wszystkich beneficjentów końcowych, spośród 25 skontrolowanych przypadków wykazała, że Stowarzyszenie nie przestrzegało warunków wynikających z umów o realizację projektów, bowiem nie sporządzono indywidualnych planów działania (IPD)⁷ lub brakowało dat ich sporządzenia⁸; nie przestrzegano obowiązku gromadzenia comiesięcznych oświadczeń beneficjentów lub rodziców o uczestnictwie w projekcie⁹; nie dokonywano ocen efektów udzielanego wsparcia¹⁰; brakowało list obecności uczestnika na zajęciach¹¹ lub listy obecności były niekompletne¹²; brakowało dzienników zajęć¹³ lub dzienniki były niekompletne¹⁴. Znaczący wpływ na wystąpienie stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości mógł mieć fakt powierzenia wykonywania czynności administracyjnych związanych z realizacją projektu JASR osobie pełniącej jednocześnie funkcję Prezes Stowarzyszenia.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „PFRON”.

⁵ Efekty terapii uczestników I i II etapu JALT oraz I etapu JASR, jako osoby będące w trakcie częściowej realizacji projektu, nie były oceniane wskaźnikiem rezultatu.

⁶ Załącznik nr 8: Wytyczne w zakresie kwalifikowalności kosztów w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do Zasad wspierania realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zleczanych organizacjom pozarządowym przez PFRON; § 1 ust. 6 pkt 1 i 2 umów zlecenia realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nr ZZO/000103/02/D z 18 grudnia 2013 r. i nr ZZO/000192/02/D z 3 czerwca 2017 r.

⁷ Ośiem przypadków.

⁸ 15 przypadków.

⁹ 15 przypadków.

¹⁰ 22 przypadki.

¹¹ Pięć przypadków.

¹² 13 przypadków.

¹³ Sześć przypadków.

¹⁴ Siedem przypadków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie dotowanych projektów i uzyskanie zakładanych efektów

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie zrealizowało dwa projekty dofinansowywane ze środków PFRON, w tym: „Jestem Aspi i lubię to”¹⁶ oraz „Jestem Aspi i dobrze sobie radzę”¹⁷.

1.1.1. „Jestem Aspi i lubię to”.

W ramach realizowanego projektu wsparcie otrzymało: od 1 stycznia 2014 r. do 31 marca 2015 r. (I etap) – 165 osób; od 1 kwietnia 2015 r. do 31 marca 2016 r. (II etap) – 194 osoby; od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r. (III etap) – 173 osoby.

Wsparcia udzielano w formie terapii indywidualnej, terapii grupowej; treningu umiejętności społecznych, treningu umiejętności praktycznych; zajęć integracyjnych, sportowych i turystycznych, socjalizacji w praktyce i w dużych grupach.

Dla 220 uczestników końcowych zorganizowano 10 obozów terapeutycznych¹⁸. Łącznie udzielono 19 123 godziny wsparcia¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 631-769; 1128-1133; 2704-2705; 2724)

1.1.2. „Jestem Aspi i dobrze sobie radzę”:

W ramach realizowanego projektu wsparcie otrzymało: od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2018 r. (I etap) – 213 osób; od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. (II etap) – 223 osoby.

Wsparcia udzielano w formie terapii indywidualnej, terapii grupowej; treningu funkcjonowania codziennego, treningu umiejętności społecznych, treningu umiejętności praktycznych; zajęć integracyjnych, sportowych i turystycznych, pomocy edukacyjnej, imprez okolicznościowych. Dla 229 beneficjentów końcowych zorganizowano 11 obozów terapeutycznych²⁰. Łącznie udzielono 24 831 godzin wsparcia²¹.

(dowód: akta kontroli str. 179-290; 880-935, 1128-1133; 2704-2705; 2724)

Zakres rzeczowy zadań wykonywano zgodnie z danymi zawartymi we wnioskach, umowach i sprawozdaniach.

Liczba uczestników biorących udział w projektach była większa niż planowano, w tym:

- w JALT – planowano 422, udział wzięło 532 beneficjentów²²;
- w JASR – planowano 415, udział wzięło 436 beneficjentów²³.

¹⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁶ Okres realizacji od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2017 r. – kierunek 2 zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych; umowa nr ZZO/000103/02/D z 18 grudnia 2013 r. o zlecenie realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 ze zm., dalej: „ustawa o rehabilitacji”), cztery razy aneksowana (zwana dalej „umową o realizację projektu JALT”).

¹⁷ Okres realizacji od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2019 r. – kierunek 2 zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych; umowa nr ZZO/000192/02/D z 3 czerwca 2017 o zlecenie realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji, jeden raz aneksowana (zwana dalej „umową o realizację projektu JASR”).

¹⁸ I etap – 2, II etap – 4, III etap – 4.

¹⁹ I etap – 6 374 godzin; II etap – 6 251 godzin i III etap 6 498 godzin.

²⁰ I etap – 4, II etap – 7.

²¹ I etap – 11 985 godzin, II etap – 12 846 godzin.

²² I etap – 165 osób; II etap – 194 osoby; III etap – 173 osoby.

²³ I etap – 213 osób; II etap – 223 osoby.

Uczestnictwo beneficjentów końcowych w projektach miało potwierdzać dokumentacja, w tym sporządzane indywidualne programy działania (IPD), ewidencja prowadzonych zajęć, listy uczestników, okresowe oświadczenia beneficjentów potwierdzające udział w terapii, ankiety prowadzonych ewaluacji. Szczegółowa analiza dokumentacji 25 uczestników biorących udział w projektach wykazała jej niekompletność, co opisano szerzej w dalszej części niniejszego wystąpienia, w sekcji „ustalone nieprawidłowości”.

Programy JALT i JASR miały charakter wieloletni, dlatego większość osób uczestniczących w trzech etapach JALT i w dwóch etapach JASR się powtarzała. Program JASR rozpoczął się po zakończeniu programu JALT.

Kontrola nie wykazała przypadków by pracownicy lub wolontariusze Stowarzyszenia byli beneficjentami końcowymi badanych projektów.

Kwoty dofinansowania środkami PFRON, ustalone w zawartych umowach, przekazywano Stowarzyszeniu w transzach. Ich wykorzystanie, w każdym z etapów realizowanych projektów, było niższe niż planowano z uwagi na niższe koszty realizacji projektów.

(dowód: akta kontroli str. 179-290; 306-337; 631-769; 880-935; 1127-1133; 1217-2247; 2707-2708)

1.2. Celem realizowanych projektów było zwiększanie samodzielności osób niepełnosprawnych z autyzmem i zespołem Aspergera (ZA) poprzez terapię grupową metodą Weroniki Sherborne, trening umiejętności społecznych, trening interpersonalny, trening funkcjonowania codziennego; terapię indywidualną, pomoc edukacyjną, wyjazdy, imprezy okolicznościowe, a także kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z ZA. Podejmowane działania (formy wsparcia) zakładały osiągnięcie rezultatów o trwałym charakterze. Projekty ukierunkowane były na pobudzenie czynnej aktywności uczestników.

Sporządzane przez rodziców lub opiekunów prawnych lub dorosłych uczestników, corocznie arkusze (ankiety) ewaluacyjne wskazywały, że zadania zlecane przez PFRON Stowarzyszeniu były realizowane, a stosowane formy wspierały rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. Z uwagi na brak podpisów oraz dat sporządzenia ww. ankiet, nie mogą być one jednak wiarygodnym dowodem osiągnięcia założonych w projektach celów terapii.

W całym okresie obejmującym realizację projektów JALT i JASR nie przekraczano wskaźników nakładu²⁴. Osiągnięto natomiast niższe od planowanych wielkości wskaźników produktu²⁵. Wskaźniki rezultatu²⁶ badano po ostatnim roku realizacji programów. Wielkość tego wskaźnika była równa liczbie uczestników, którzy ukończyli ostatni etap projektów JALT i JASR²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 26-290; 338-769; 1141-1142; 1217-2247; 2707-2708; 2724)

Prezes Stowarzyszenia podała, że wskaźnik produktu zależy od założonej liczby godzin wsparcia ogółem i liczby beneficjentów ostatecznych. Przy większej liczbie uczestników projektu wskaźnik ten maleje.

(dowód: akta kontroli str. 1121-1126)

²⁴ Wskaźnik nakładu określano jako iloraz kwoty dofinansowania oraz liczby godzin udzielonego wsparcia;

²⁵ JALT: I etap - zakładano 44,23/osiągnięto 38,63 (87,3%); II etap - 42,29/32,22 (76,2%); III etap - 49,13/37,56 (76,5%); JASR: I etap - 66,58/56,27 (84,5%); II etap - 54,66/57,61 (105,4%). Wskaźnik produktu określano jako średnią liczbę godzin wsparcia udzielonego jednemu beneficjentowi ostatecznemu projektu.

²⁶ Wskaźnik rezultatu określano jako liczbę beneficjentów ostatecznych projektu, którzy rozwinęli kompetencje lub nabyli umiejętności określone dla nich indywidualnie jako cel działań rehabilitacyjnych w Indywidualnych Programach Działania.

²⁷ JALT - 173; JASR - 223.

PFRON nie stosował sankcji wynikających z nieosiągnięcia wskaźnika produktu, określonych w § 6 ust. 3 zawartych umów.

(dowód: akta kontroli str. 1135-1142; 2709)

W trakcie realizacji JALT zawarto cztery aneksy, JASR był aneksowany raz. Przedmiotem zmian były terminy podejmowanych czynności, wartości zakładanych wskaźników, kwoty dofinansowania, terminy wypłaty transz dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 26-41; 354-370)

Sprawozdania za trzy etapy realizacji projektu JALT oraz za I etap JASR zostały zaakceptowane przez PFRON. W trakcie uzgodnień pozostawało sprawozdanie za II etap JASR²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 1140-1142)

Prezes Stowarzyszenia podała, że „sprawozdanie nie zostało przyjęte przez PFRON ponieważ nadal trwa rozliczenie projektu. Sprawozdanie merytoryczne oraz finansowe zostało wysłane w obowiązującym terminie. Następnie otrzymaliśmy korespondencję w sprawie poprawek w sprawozdaniach oraz przekazania kopii dokumentacji, co uczyniliśmy we wskazanym w piśmie terminie.”

(dowód: akta kontroli str. 2700-2701)

Indywidualne programy działania (IPD) sporządzane przez terapeutów dla uczestników programów zawierały ogólne sformułowania, powtarzające się we wszystkich przypadkach (wykazywały niewielki stopień indywidualizacji).

(dowód: akta kontroli str. 1217-2247)

Prezes Stowarzyszenia podała, że „IPD zostały sporządzone przez doświadczonych terapeutów. Osoby z Zespołem Aspergera mimo, iż różnią się od siebie, to mają te same deficyty, głównie zaburzenia społeczne, niezdarność, brak rozumienia mowy itp. dlatego ich plany działania są do siebie podobne. W kwietniu oraz wrześniu każdy terapeuta spotyka się z rodzicami na zebraniu grupy i omawia program terapii, również na pierwszych zajęciach w kwietniu oraz we wrześniu beneficjenci omawiają z terapeutą program na najbliższe miesiące, prowadzący zajęcia na podstawie wywiadu z rodzicem, rozmów prowadzonych na zebraniu i zajęciach ustala tematykę zajęć.”

(dowód: akta kontroli str. 2702-2703)

Realizację planowanych form wsparcia powierzano osobom o kwalifikacjach określonych we wnioskach składanych do PFRON.

(dowód: akta kontroli str. 26-126; 338-554; 2714-2723)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Dokumentacja wszystkich beneficjentów końcowych, spośród 25 skontrolowanych przypadków wykazała, że Stowarzyszenie nie przestrzegało warunków wynikających z umów o realizację projektów, bowiem:

- w ośmiu przypadkach dla beneficjentów, którzy uczestniczyli w programach nie sporządzono IPD, co było niezgodne z § 1 ust. 5 pkt 3 umów o realizację projektów JALT i JASR;

²⁸ Stan z 10 września 2019 r.

- w 15 przypadkach nie przestrzegano obowiązku comiesięcznego oświadczenia beneficjenta lub rodziców o uczestnictwie w projekcie, co było niezgodne z § 7 ust. 5 umów o realizację projektów JALT i JASR;
- w 22 przypadkach nie dokonywano oceny efektów udzielanego wsparcia, co było niezgodne z § 1 ust. 2 umów o realizację projektów JALT i JASR;
- w pięciu przypadkach brakowało list obecności uczestnika na zajęciach, a w 13 przypadkach listy obecności były niekompletne (nie obejmowały wszystkich godzin wsparcia wykazanych w zestawieniu uczestników JALT i JASR); w sześciu przypadkach brakowało dzienników zajęć, a w siedmiu dzienniki były niekompletne; w 15 przypadkach brakowało daty sporządzenia IPD – co było niezgodne z § 4 ust. 2 umów o realizację projektów JALT i JASR, zgodnie z którym Stowarzyszenie zobowiązane było prowadzić dokumentację dotyczącą realizacji projektów w sposób umożliwiający ocenę ich wykonania pod względem rzeczowym.

(akta kontroli str. 26-41; 338-353; 781-783; 1217-2247; 2707-2708)

Prezes Stowarzyszenia podała, że niekompletność dokumentacji projektowej może wynikać z tego, że jest ona na bieżąco używana - przedkładana do kontroli (audyt, PFRON) oraz cały czas używana przez osoby realizujące i rozliczające projekt np. kopie dokumentacji sporządzane są do wglądu i wysyłane dla PFRON, dokumentacja uczestników wykorzystywana jest na obozach i wycieczkach - opiekunowie muszą posiadać kompletną dokumentację w trakcie pobytu, terapeutyci na bieżąco korzystają z informacji zawartych w teczkach, w wyniku tego nie zawsze utrzymywana jest kompletność dokumentów.

(akta kontroli str. 2702-2703)

NIK wskazuje, że zawierając umowy na realizację projektów Stowarzyszenie zobowiązało się do przestrzegania warunków w nich określonych. Bieżące potrzeby związane z koniecznością dysponowania dokumentacją beneficjentów nie usprawiedliwiają stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości. Niezależnie od powyższego NIK zauważa, że wykonywanie czynności administracyjnych związanych z realizacją projektu JASR, w tym m.in. dbanie o uzupełnianie list obecności, sprawdzanie aktualności i kompletności orzeczeń, zakładanie teczek beneficjentów zawierających m.in. IPD oraz zajmowanie się ankietami ewaluacyjnymi zlecono osobie pełniącej jednocześnie funkcję Prezesa Stowarzyszenia. Co prawda w zakresie realizacji ww. zadań Prezes Stowarzyszenia „podlegała” osobie pełniącej funkcję kierownika projektu, niemniej – zważywszy na zajmowane stanowisko – ostatecznie nadzorowała samą siebie i odpowiadała przed sobą. Zdaniem NIK sprawowany w takich okolicznościach nadzór miał w istocie charakter fikcyjny i mógł mieć znaczący wpływ na wystąpienie ww. nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Stowarzyszenie zrealizowało, zgodnie z zawartymi umowami, zakres rzeczowy dwóch objętych kontrolą projektów, a różnorodność zaoferowanych form wsparcia ukierunkowana była głównie na usamodzielnienie uczestników. Wskaźniki nakładu nie były przekraczane, a wskaźniki rezultatu wykazano jako uzyskane w odniesieniu do wszystkich beneficjentów biorących udział w terapii w ostatnich latach projektów²⁹. W całym okresie objętym kontrolą nie osiągnęto założonych wskaźników produktu. Braki w dokumentacji, przy braku wiarygodności ankiet ewaluacyjnych, nie pozwalają jednak na ocenę osiągnięcia zakładanych w projektach celów oraz na zweryfikowanie trwałości i jakości efektów. Znaczący wpływ na wystąpienie stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości mógł mieć fakt powierzenia

²⁹ Patrz przypis 5.

wykonywania czynności administracyjnych związanych z realizacją projektu JASR osobie pełniącej jednocześnie funkcję Prezes Stowarzyszenia.

2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków.

2.1. W księgach pomocniczych Stowarzyszenia wyodrębniono analityczne konta księgowe, na których ewidencjonowano koszty podawane w sprawozdaniach z projektów. Kwoty ujmowane w rozliczeniach projektów były zgodne z zapisami właściwych kont analitycznych za okresy objęte rozliczeniami.

(akta kontroli str. 127-178; 947-969; 2248-2311; 2326-2356)

Szczegółowa analiza 30 faktur o wartości łącznej 120,0 tys. zł dokumentujących zakupy towarów lub realizację umów zlecenia wybranych z każdego kontrolowanego projektu wykazała, że dokumentacja ta była prowadzona w sposób zgodny ze zobowiązaniami wynikającymi z umów o realizację projektów JALT i JASR.

(akta kontroli str. 2357-2692; 2712-2713)

Praca wolontariuszy (sposób i czas pracy) była udokumentowana zgodnie z umowami. Zasady wnoszenia wkładu własnego i pracy wolontariuszy określono we wnioskach kierowanych do PFRON i realizowano zgodnie z ich zapisami.

(akta kontroli str. 49-126; 371-554; 2631-2692)

Stowarzyszenie nie prowadziło działalności odpłatnej.

(akta kontroli str. 2-296; 555-769)

2.2. Projekty realizowano przy udziale wkładu własnego Stowarzyszenia w kwotach zgodnych z umowami zawartymi z PFRON:

- JALT: I etap – 130,0 tys. zł, tj. 19,9% kosztów kwalifikowalnych; II etap – 177,5 tys. zł, tj. 30,1%; III etap – 20,0%;
- JASR: I etap – 138,6 tys. zł, tj. 14,9%; II etap – 97,0 tys. zł, tj. 8,9%.

Wkład własny stanowiły wpłaty adresatów projektów³⁰, praca wolontariuszy (oprócz I etapu JALT)³¹ oraz środki własne pochodzące ze składek członków Stowarzyszenia i darowizn. Wkład własny przeznaczany był na pokrycie wydatków w ramach kosztów bezpośrednich i pośrednich.

Stowarzyszenie otrzymało z PFRON datacje na realizację projektów w kwotach: JALT – 1 375,9 tys. zł³²; JASR – 1 816,1 tys. zł³³.

Objęte kontrolą zadania nie były dotowane ze środków PFRON przekazywanych z innych źródeł.

(akta kontroli str. 26-296; 2710-2713; 2724)

2.3. Analiza wybranych losowo dokumentów dotyczących ponoszonych kosztów ujętych w rozliczeniach końcowych projektów JALT i JASR wykazała, że były one kosztami kwalifikowalnymi dla ww. projektów.

(akta kontroli str. 179-290; 631-769; 880-935; 2357-2630; 2712-2713)

Stowarzyszenie rozliczało koszty pośrednie na podstawie rachunków i faktur.

(akta kontroli str. 26-290; 338-769; 2357-2630; 2712-2713)

³⁰ JALT: I – 96,2 tys. zł (73,8% wkładu własnego); II – 68,4 tys. zł (38,5%); III – 69,4 tys. zł (63,2%); JASR: I – 103,5 tys. zł (74,7%); II – 80,0 tys. zł (82,5%).

³¹ II – 23,0 tys. zł (12,9%); III – 32,2 tys. zł (29,3%); JASR: I – 33,6 tys. zł (24,2%); II – 33,0 tys. zł (34,0%).

³² I – 530,5 tys. zł; II – 399,3 tys. zł; III – 446,2 tys. zł.

³³ I – 813,4 tys. zł; II – 1 005,8 tys. zł.

Koszty ponoszono i rozliczano zgodnie z przyjętymi budżetami na poszczególne etapy projektów.

W badanym okresie kwoty przekazywane Stowarzyszeniu na realizację projektów były wyższe od ich wykorzystania. Nadwyżki zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 2 umów o realizację projektów JALT i JASR, wraz z kosztami uznanymi za niekwalifikowalne oraz kwotami przypisanymi do zwrotu z tytułu przekroczenia limitu udziału dotacji w kosztach kwalifikowalnych zostały zwrócone PFRON, w tym za JALT – 16,8 tys. zł³⁴ oraz za JASR – 27,2 tys. zł³⁵.

(akta kontroli str. 179-290; 631-769; 2709)

2.4. Spośród sześciu podmiotów, którym Stowarzyszenie zlecało realizację zadań w ramach projektów JALT i JASR, tylko jedna firma pobrała wynagrodzenie przekraczające równowartość kwoty 14 000,00 EURO (za I etap JASR – 90 800 zł³⁶ oraz za II etap JASR – 83 400,00 zł)³⁷.

Z uwagi na współpracę z tą firmą, trwającą od 2015 r., zgodnie z zasadami określonymi w części VIII pkt 2 Wytocznych w zakresie kwalifikowalności kosztów w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji, Stowarzyszenie nie było zobowiązane do stosowania w niniejszym przypadku zasady konkurencyjności.

(akta kontroli str. 2702-2703; 2706; 2802-2803)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Stowarzyszenie przestrzegało zasad wykorzystania przyznanego przez PFRON dofinansowania. Wkład własny w postaci pracy wolontariuszy został wniesiony prawidłowo. Rozliczane były wyłącznie koszty, które się do tego kwalifikowały, uwzględnione w budżetach projektów i bezpośrednio związane z ich realizacją. Koszty podane w rozliczeniach wynikały z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej. Sprawozdania z realizacji poszczególnych projektów były zgodne z wymaganiami zawartymi w umowie oraz poparte odpowiednimi dokumentami finansowymi.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o sporządzanie i gromadzenie dokumentacji, zgodnie z warunkami wynikającymi z umów o realizację projektów.

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

³⁴ I – 8,6 tys. zł; II – 2,2 tys. zł; III – 6,0 tys. zł.

³⁵ I – 23,3 tys. zł; II – 3,9 tys. zł.

³⁶ 21 749,02 EURO – kurs 4,1749 wg. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28.12.2015 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2254).

³⁷ 19 342,72 EURO – kurs 4,3117 zł wg. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2477).

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, listopada 2019 r.

Kontroler
Karol Gromotka
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

p.o. Dyrektor
Oliwia Bar

.....
podpis

.....
podpis